

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 1 września 2021 r. w sprawie listy jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka łemkowskiego jako języka mniejszości etnicznej w roku 2023
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język łemkowski, część ustna
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – maj 2023 r. Termin dodatkowy – czerwiec 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	1 września 2021 r.

Na podstawie art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret piąte ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹ oraz § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie egzaminu maturalnego² ogłaszam listę jawnych zadań w części ustnej **egzaminu maturalnego z języka łemkowskiego** jako języka mniejszości etnicznej obowiązującą w roku 2023.

1. Образ меджелюдских реляций в лемківській літературі. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до оповідання Владимира Хыляка **Мій блаженної пам'яті дяк** і іншого літературного тексту.
2. Мотив біди в літературних текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до повісти Владимира Хыляка **Руска доля** і іншого літературного тексту.
3. Мотив зрады в літературних текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до повісти Владимира Хыляка **Великий перекинчык в малым розмірі** і іншого літературного тексту.
4. Мотив сну в літературних текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до пєсы Клавдії Алексович **Заморочена** і іншого літературного тексту.
5. Мотив матери в літературних текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до верша Михаїла Нестерака **Для Тебе, моя мати!** і іншого літературного тексту.

Уж Тебе ніт, о моя мати!
Я правду тоту розумію,
Та, Боже мій, я все не сьмію
Істині гіркій віру дати.

Де не посмотрю, в каждый кутик,
Там всяди мене, мамо, гласкаш;
Хоц нигде, нигде Тя не чути,
Знам, же не вмерла Твоя ласка.

Коли єм Тобі раз остатній
Зо слезом гварил – выбач мамо,
Хоц жаль безмірний слово затмил,
Ты голубила мя очами.

Товды то ледво чутний голос
Годен – мі злomu – был пращати,
Што нераз я Твій сивий волос
Не знал належні вшанувати.

М. Нестерак, *Для Тебе, моя мати!*, «Лемківській Календар 1994», с. 93.

6. Як лемківскы творці представляють травматичны події з історії свого народу
Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до дневника Теофіля Куриллы **Дневник
Лемка з Талергофу** і іншого літературного тексту.

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.

² Dz.U. poz. 482.

7. Чом записуваня травматичных досвідчынь ест важне для лемківской літературы? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до дневника Теофіля Куриллы **Дневник Лемка з Талергофу** і іншого літературного тексту.
8. Як Лемкы можут тратити свій рідный язык? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до оповіданя Ваня Гунянки **В Америці** і іншого літературного тексту.
9. Мотив еміграції в літературных текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до оповіданя Ваня Гунянки **В Америці** і іншого літературного тексту.
10. Як в лемківській літературі сут представляны рідны традиції? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до песьы Івана Русенкы **Вертеп в Карпатах** і іншого літературного тексту.
11. Як творці представляют Лемковину по выселінях? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до верша Івана Русенкы **Тепер на Лемковині** і іншого літературного тексту.

А терер смутно там в Карпатах,
Нигде не дзвонит в церквах дзвон,
Не видно там нашого брата
– ани в Высовій,
– ани в Лабовій,
вшыткы вон!

Лемківской не чути бесіды,
Затихли пісні серед гір,
Лем духы дідів, пра-прадів
блукают сами
медже горами
з бору в бір. [...]

Гей, бідны Лемкы выселены,
Од Одры – Нисы по Дон-Бас,
А села, поля залишены,
опустошали,
позарастали
терньом зас.

І. Русенко, *Тепер на Лемковині*, [в:] І. Русенко, *Русенко. Выбране*, ред. П. Трохановскій,
Крениця-Ліґниця 2010, с. 133.

12. Яку функцию в лемківській літературі ма вводжыня гірского краєвиду? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до верша Івана Русенкы **Лемковина** і іншого літературного тексту.

Каменисти пути і потоки рвучы,
Березовы дебри і лісы дремучы,
Кычеры высокы, поляны зелены,
Пропастны ростокы, зрубы пороснены...
А школы маленькы, хыжы деревяны,
Діточкы босенкы, люде застараны...

Темно в хыжи, смутно смотрят ікони на стінах,
Коло пеца бренчат мухы, гуси, куры в сінях...
Кус дерева за стодолом, на купі чатина,
Біда смотрит через выгляд – ото Лемковина.

Я родил ся твоім сыном – доля моя бідна,
Та люблю тя, Лемковино, моя мати рідна!
І хоц земля наша бідна, доля незавидна –
Не забудут моі очы тихых гірских ночи,
Ани серце не забуде, покаль жыти буде.

Бо ци-м годен позабыти нашу гірску красу,
І смеречкы, і поляны, де ся уці пасут,
І черниці, і яфыры, ягоды, малины?...
Верабоже, не забуду нигда Лемковины! [...]

I. Русенко, Лемковина, [в:] *Русенко. Выбране*, ред. П. Трохановскій, Крениця-Ліґниця 2010, с. 39.

13. Чом вчыня ся ест важне в жытю чловека? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до верша Івана Русенкы **Треба нам науки** і іншого літературного тексту.

Хоц маме кріпкы руки,
Хоц маме добре здравя –
Без школи, без науки
Мудрійшы нас задавят.

Бо хоц голову маме
І мозок в тій голові,
То мы не понимаеме,
Што о нас дахто повіст.

Бо хоц і очы маме,
Видиме, як сонце світит,
Лем вшыткого, як другы,
Не можеме видіти.

Мы лем горе чуеме,
Бо серце маме в груди,
Лем того горя ништо
Николи чути не буде.

Хто нам другом, хто врагом?
Мы каждому вірили,
На мотузку нас вели –
Свойой не мали мы ціли.

І мы все бідны, голы,
Хоц маме кріпкы руки.

Бо ніт в нас своей школы
І своей ніт науки.

І. Русенко, *Треба нам науки*, [в:] Русенко. *Вибране*, ред. П. Трохановській,
Крениця-Ліґниця 2010, с. 48.

14. Образ войны в лемківській літературі. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до спомину Симеона Пыжа **Горлицкій Бурсак** і іншого літературного тексту.
15. Мотив приязни в літературных текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до спомину Семана Мадзеляна **Ой, верше, мій верше** і іншого літературного тексту.
16. Рідны звыкы і віруваня в лемківській літературі. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до оповіданя Семана Мадзеляна **Дідова студня** і іншого літературного тексту.
17. Яка єст роля літературы в сохраниню памяти о минулым? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до верша Нестора Репелы **Опиш вшытко** і іншого літературного тексту.

Жыла давно Лемковина,
Сьпівали Бескіды,
Пок не пришла зла година,
Пок не пришла біда
Зо своим мітлом горесном
І гет од Ославы
По Дунаєц безжалісно
Лемків вымітала. [...]

Оповідай словом злотым
Опиш на папері –
Гет о вшыткым, правдом, о тым
Смутным і веселым.
Най читают, най же знають –
Де тоты Бескіды,
Яка тота Лемковина,
Де жыли прадіды.

Опиш вшытко о тым краю,
Опиш го праведні,
Опиш тугом, слезми, жальом,
Вдыхний сум душевний.

Най читают, най же знають
Што ім треба знати,
І най тото поважають,
Што єст для них святіст.

Не тота святіст жытьова –
Што єст гнеска в сьвіті,
Але тота народова –
Чыйой мы сме діти.

Н. Репела, *Опиш вшытко*, [в:] того же, *Місце при столі*, Крениця-Ліґниця 2001, с. 10–11.

18. Мотив любви в литературных текстах. Проанализуй проблем, одкликуючы ся до верша Дюры Папгаргая **Любов не зна границ** і іншого літературного тексту.

Жаба една.
Повідала же мя любит,
а не дала полизати
капкы леду.
Но і така то мі любов!
Добрі гварят
міркуй бо тя бабы зведут
аж і втовды
кед вечерю варят.

Жаба една.
Хоц бы мі лем шкарупинкы
кус лишыла.
Ба, є! Бодай ся ньом задавила
кед є така.
Лишу я ей, най банує,
най нарікат.
Не дістане
ани тілко з мойой ґумы
ани слину з медівника.

Жаба една.
Булю ввидит мою морков
зо заграды,
ани златко з чекуляды,
ни папірчык зо жувача,
ни родзынкы із копача.

Кед бы хоц лем
на другіраз обіцяла,
але такой одрубала:
ты зашпаруй на футболю,
та куп собі –
добры леды ма Вархоляк.

Жаба една.
Така мала
а уж грозит, такой бреше.
Повіл бым ій
най ю чорт до фраса несе.
А не можу.
Серце не даст.
Кед ю виджу, та аж росну,
аж не міщу ся на двері.
Што ту можу.

Зас на леды мус просити
од матері.

Д. Папгаргай, *Любов не зна границ*, [в:] *Мамко, куп мі книжку. Антольоґія діточої поезії*, ред.
П. Трохановскій, Nowy Sącz 1995, с. 206–207.

19. Мотив жены в літературных текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до спомину Маріі Мальцовской **Материна свічка** і іншого літературного тексту.
20. Яку функцию полнят співанкы/ співаня в жытю Русинів Лемків? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до оповіданя Маріі Мальцовской **Веце біды як воды** і іншого літературного тексту.
21. Мотив незгоды в літературных текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до гуморескы Івана Желема **Груба Берта** і іншого літературного тексту.
22. Образ ґаздыні в літературных текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до гуморескы Івана Желема **Груба Берта** і іншого літературного тексту.
23. Образ сусідскых одношынь на Лемковині. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до гуморескы Івана Желема **Груба Берта** і іншого літературного тексту.
24. З чым ся лемківскым творцям асоціює Лемковина? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до гуморескы Івана Желема **Повіл бы-м вам дашто** і іншого літературного тексту.
25. Мотив тугы за втраченом Отчызном в літературных текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до верша Івана Желема *****Уж ся мі не снит** і іншого літературного тексту.

Уж ся мі не снит
Рін над потоком
І гуси на ній ґелґотливы.
Уж ся мі не снят
Тополі высокы
Над хыжом мойом сиротливом.
Уж ся мі не снят
Камінны урвиска
І гірскы зелены убочы.
Уж ся мі не снят
Далекы і близкы
Карпатскы замрияны ночы.
Уж ся мі не снит,
Же Фырдей задерат
До хмары високу вершыну.
І смутно, як отец
За сыном вызерат
За мном аж ту в Україну.
Уж ся мі не снит
В щесливу годину
Край, што-с мі дал го, о Боже,
Уж ся мі не снит

Моя Лемковина,
Бо спати уж про ню не можу.

I. Желем, ***Уж ся мі не снит, [в:] Ци то лем туга, ци надія. Антологія повиселенчой лемківської літературы, ред. О. Дуць-Файфер, Ліґниця 2002, с. 143–144.

26. Якы літературны способы хоснуют лемківскы творці, жебы «вернути» до втраченой Лемковины? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до верша Івана Желема *****Уж ся мі не снит** і іншого літературного тексту.

Уж ся мі не снит
Рін над потоком
І гуси на ній ґелґотливы.
Уж ся мі не снят
Тополі высокы
Над хыжом мойом сиротливом.
Уж ся мі не снят
Камінны урвиска
І гірскы зелены убочы.
Уж ся мі не снят
Далекы і близкы
Карпатскы замрияны ночы.
Уж ся мі не снит,
Же Фырдей задерат
До хмары високу вершыну.
І смутно, як отець
За сыном вызерат
За мном аж ту в Україну.
Уж ся мі не снит
В щесливу годину
Край, што-с мі дал го, о Боже,
Уж ся мі не снит
Моя Лемковина,
Бо спати уж про ню не можу.

I. Желем, *** Уж ся мі не снит, [в:] Ци то лем туга, ци надія. Антологія повиселенчой лемківської літературы, ред. О. Дуць-Файфер, Ліґниця 2002, с. 143–144.

27. Чом для человека ест важне місце, де ся вродил? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до верша Івана Желема **Блудний сын** і іншого літературного тексту.

Лем єдно мя болит,
Лем єдно
І душу мі трапит
Заєдно, –
За тобом, мій краю,
Розпука
І туга, што нигда
Не стухат.

Полечу, на крылах
Полечу
Я в тоту манливу
Далечу.
Як стану на гірській
Убочы,
То повім: «Маш серце,
Што хочеш».
Пак піду зберати
Я всяди
Дітинства свого
Принады,
А рідна землиця
Мі рече:
«Де-с блудил, шалений
Чловеचे?»
За свою зневіру,
За зраду
До лона земного
Припаду
І слезы каяня
Пролію,
І в скрусі покутній
Зомлію.
Як скуплю уж свою
Провину,
Проречут зас горы:
«Наш сыну!»
І тоты мя слова
Пророчы
До сонця піднесу
Од нocy.

I. Желем, *Блудний сын*, [в:] *Ци то лем туга, ци надія. Антологія повиселенчой лемківської літературы*, ред. О. Дуць-Файфер, Ліґниця 2002, с. 142–143.

28. Як творці представляють лемківскы ярмакы перед выселінь? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до оповіданя Івана Головчака **Купила коту в мішку** і іншого літературного тексту.
29. Як виглядають одношыня медже чловеком а природом? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до байкы/ оповіданя Івана Головчака **Не рубай яличку** і іншого літературного тексту.
30. Чом для чловека ест важна гордіст зо свого походжыня? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до верша Івана Головчака *** **Я не скривлю ся за тото** і іншого літературного тексту.

Я не скривлю ся за того,
Же мня назве дахто Лемком.
Так! Я люблю рідны горы
З їх окрасом зелененьком.

Одкаль люде ся дознали
Бы про Тебе Лемковино,
Якбы племя не носило
Тоту назву з часу плыном.

Час тот молот і колотил
Імя твоє, любя земля,
Не роздусил, не роздробил,
Хоц розметал рідне племя.

Роснут гнеска розшмарены
Люде гір в округлым світі,
В людским мори ся колотят
Іх потомкы – милы діти.

Може зникнут капльом в мори
Мої Горці розметаны...
Але вірю, Лемковино,
Твоє імя не зовяне.

І. Головчак, *** *Я не скривлю ся за того*, [в:] *Ци то лем туга, ци надія. Антологія повиселенчой лемківської літературы*, ред. О. Дуць-Файфер, Ліґниця 2002, 158–159.

31. Мотив повороту на Лемковину в літературних текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до верша Меланії Собин **Поворот** і іншого літературного тексту.

Уж скінчыло ся чеканя
Безнадійне,
Уж вертаме ся до тебе,
Земле рідна.

Оплакана, недоступна,
В снах выснута,
Здичавіла одлогами
Долгы літа.

Задушевны ти несеме
Поздравліня,
О, витай же, сиротино
Наша мила.
Мы злієме тебе потом,
Як росицьом,

Неєдного зачудуєш,
Красавицьо.

Вшиткы силы ти оддаме,
Як матери,
Отвориме нашыроко
Тяжкы двері.

Заореме толочыска
Каменисты,
Вітер зерном заколыше
Колисистым.

Хліб пахнячий нам зародиш,
Земле наша,
Для жывины даш до волі
Здравой пашы.

Іщы двигнеш ся, заквитнеш
Зелен майом,
В полях птажы ти весело
Заспівають.

Товды серце утруджене
Одпочыне;
Ти, в пристани твоїй тихій,
Лемковино.

М. Собин, *Поворот*, [в:] *Ци то лем туга, ци надія. Антологія повиселенчой лемківської літературы*, ред. О. Дуць-Файфер, Ліґниця 2002, с. 131–132.

32. Мотив Лемковины в літературных текстах. Проаналізуј проблем, одкликуючы ся до верша Меланії Собин **Лемковина** і іншого літературного тексту.

*Дорогому Няньови
– в вічну памят*

Карпаты – Бескыды,
Краю молодости,
Земльо моїх надій незбытых
Кілко там свободы
Было і радости,
Як легко там было ходити.

Не сады, винниці,
Лем букы, ялиці
Вашы покрывають хырбеты,
Мятом, чабриками

Пахнут в сонци травы,
Студена водичка, лем пити.

Верхы і долины –
Моя Лемковино,
Земльо птахів співом славлена!
Надыйде до тебе
Мій голос з чужыны,
Послухай ты його, єдина:

Далеко од тебе
Бє ся серце мое,
З мысли мі не зыйдеш николи;
Не мож привыкнути,
Тебе позабыти,
Серцю приказати, бо болит!

Бо пташына в клітці,
Хоц выгоды має,
З розпачы по стінах бє крылом.
Я, хой і не в нужді, –
Радости не маю,
Бо нич мі в чужыні не миле. [...]

М. Собин, *Лемковина*, [в:] *Ци то лем туга, ци надія. Антологія повиселенчой лемківської літературы*, ред. О. Дуць-Файфер, Ліґниця 2002, с. 128–129.

33. Мотив етнічного коріння в літературних текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до пєсы Андрия Копчы **Одтяте коріня** і іншого літературного тексту.
34. Траґедия выселіня в літературних текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до пєсы Андрия Копчы **Одтяте коріня** і іншого літературного тексту.
35. Як творці передставляют жытя по смерти? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до гуморескы Теодора Кузяка **Сафат в Раю** і іншого літературного тексту.
36. Як творці передставляют дітинство на Лемковині? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до спомину Теодора Кузяка **Такє было моє дітинство** і іншого літературного тексту.
37. Мотив подорожы в літературних текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до оповіданя Павла Ксенича **Куріня шкодит** і іншого літературного тексту.
38. Лемківскы Ватры як єден зо способів плеканя рідного. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до оповіданя Павла Ксенича **Петро і Ватра** і іншого літературного тексту.
39. Што сучасні значыт для Лемків любов до свойой отчизны? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до оповіданя Павла Коробчака *** **Нигда-м не виділ гір...** і іншого літературного тексту.
40. Образ лемківского гандлю перед выселіньом. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до оповіданя Михайла Дзіндзья **Як Гарась коня помінял** і іншого літературного тексту.

41. Як творці представляють лемківські села сперед выселіня? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до оповіданя Михайла Дзіндзя **Пришла коза до воза** і іншого літературного тексту.
42. Мотив птахів в лемківській літературі. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до верша Олены Дуць ***** бідны люде** і іншого літературного тексту.

бідны люде
не знають
квитучых вышен
пред порогом
зберают застараніст

бідны люде
не звідують ся
по што

бідны люде
подібны до птахів

О. Дуць, ***** бідны люде**, [в:] *Ци то лем туга, ци надія. Антологія повиселенчой лемківской літературы*, ред. О. Дуць-Файфер, Ліґниця 2002, с. 251.

43. Опозиция медже Лемковином а Чужыном в лемківській літературі. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до верша Олены Дуць **Автобіографія** і іншого літературного тексту.

Шізофренія
ци лем я надвое
мое
твое
чьи імена
в нас вписаны
де моя земля
а де тота што мя родила
кілко поколінь іщы мине
підомном
надомном
сохнут травы

ци то лем туга
ци надія

О. Дуць, **Автобіографія**, [в:] *Ци то лем туга, ци надія. Антологія повиселенчой лемківской літературы*, ред. О. Дуць-Файфер, Ліґниця 2002, с. 256.

44. Мотив хыжы в літературных текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до оповіданя Володислава Грабана **Великы ремініцензіі** і іншого літературного тексту.

45. Як творці передставляють свої мрії, жебы вернути до Отчыzny? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до верша Володислава Грабана **Вертаня** і іншого літературного тексту.

На убочы
Хыжа дітинства
Босонога
Штораз дальша
Вертаню
Квітя выглядів
Пішло
Камінцями рік
Як дикы лебеді

В. Грабан, *Вертаня*, [в:] *Ци то лем туга, ци надія. Антологія повиселенчой лемківской літературы*, ред. О. Дуць-Файфер, Ліґниця 2002, с. 238–239.

46. Образ лемківских свят в літературі. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до оповіданя Петра Мурыянки **Велийне інтермеццо** і іншого літературного тексту.
47. Што човекови приносить щестя? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до оповіданя Петра Мурыянки **Велийне інтермеццо** і іншого літературного тексту.
48. Мотив работы в літературных текстах. Проаналізуй проблем, одкликуючы ся до верша Петра Мурыянки **Мурыянчыско** і іншого літературного тексту.

Мурыянка з мурыночком
доріжком стежечком
серед свойого світа
диганяют жытя

Помож сестричко
помож братчыку
сама не двигну
тоту іглу
О ту на горбочку
о ту при ялици
збудуеме хыжку

Спокійно тихіцько
будеме сой жыти
од червів хробаків
рідний ліс хоронити

Двигай ся хыжко
мірай інжинірю
жебы ся не сховзло
мурыянчыско

Болят мя ручки
болят ножкы
цілий ден ходилам
аж під тамту сосну
зато серце мое
от радости мліє
бо уж на вершечку
вінчык зеленіє

Спочывай сестричко
спочывай братчыку
ліса шум несе сон
пора одпочынку

Хру хру
дика свиня
хру хру
іде з рылом
цілу морду
аж по уха
штурила

Ратицями молотила
в іклах злісно тырмосила
цілым лісом
цілым світом
обносила

Гей гей сестричко
гой гой братчыку
сама не двигну
тоту іглу

А ту
на горбочку

а ту
при ялици
збудуєме хыжку

П. Муриянка, *Муриянчыско*, [в:] тот же, *Як соків воды на камени*, Варшава 1989, с. 170, 172, 174.

49. Што дає човекови жытя во спільноті? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до верша Петра Муриянки **Муриянчыско** і іншого літературного тексту.

Мурянка з муряночком
доріжком стежечком
серед свого світа
диганяют жытя

Помож сестричко
помож братчыку
сама не двигну
тоту іглу
О ту на горбочку
о ту при ялици
збудуеме хыжку

Спокійно тихіцько
будеме сой жыти
од червів хробаків
рідний ліс хоронити

Двигај ся хыжко
міряј інжинірю
жебы ся не сховзло
мурянчыско

Болят мя ручки
болят ножкы
цілий ден ходилам
аж під тамту сосну
зато серце мое
от радости мліе
бо уж на вершечку
вінчык зеленіе

Спочывай сестричко
спочывай братчыку
ліса шум несе сон
пора одпочынку

Хру хру
дика свиня
хру хру
іде з рылом
цілу морду
аж по уха
штурила

Ратицями молотила
в іклах злісно тырмосила
цілым лісом

ЦІЛЫМ СВІТОМ
обносила

Гей гей сестричко
гой гой братчыку
сама не двигну
тоту іглу

А ту
на горбочку
а ту
при ялици
збудуеме хыжку

П. Мурянка, *Мурянчыско*, [в:] тот же, *Як соків воды на камени*, Варшава 1989, с. 170, 172, 174.

50. Як творці навязуют до лемківського жытя на селі по выселінях? Одповідж на звіданя, одкликуючы ся до повісти Мирослава Нагача **Бомбель** і іншого літературного тексту.

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA
DYREKTOR

dr Marcin Smolik